

ה"ת 45380/02/21 - אחד שתי נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 45380-02-21 מדינת ישראל נ' שתי
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט ארז מלמד
המבקש	אחד שתי
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל (באמצעות היחידה הכלכלית למאבק בפשיעה כלכלית- יאל"כ 433 ופרקליטות מיסוי וכלכלה)

החלטה

מה דינה של תקופת תפיסה נקובה "למשך שנתיים או עד להוצאת מכתב שימוע", שנקבעה במסגרת הסכמות אליהן הגיעו ב"כ הצדדים?

רקע- בקצרה

- המשיבה, היחידה הארצית למאבק בפשיעה כלכלית בשיתוף רשות המסים, ניהלה חקירה רחבת היקף, בחשד לביצוע עבירות רבות ומגוונות, דוגמת מתן שוחד, מרמה והפרת אמונים, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, עבירות הלבנת הון, עבירות לפי פקודת המסים ועבירות נוספות- והכל בקשר עם רכבת ישראל, עיריית טירת הכרמל, משרד הבינוי והשיכון וחברות נוספות בעלות זיקה ציבורית.
- בתאריך 15.2.21 הפכה החקירה גלויה, עת נעצרו המבקש ואחרים, בוצעו חיפושים ונתפסו מוצגים ורכוש. המבקש שוחרר ממעצרו כעבור 10 ימים בערבויות ובתנאים מגבילים. המבקש נחשד בכך שנתן שוחד בדרכים שונות לעובדי ציבור ברכבת ישראל, עיריית טירת הכרמל ומשרד הבינוי והשיכון, והכל לטובת קידום עסקיו.
- עובר לתחילת החקירה הגלויה, אישר בית המשפט תפיסה והקפאה של תפוסים כלכליים (צ"א 14159-02-21, צ"א 15555-02-21; צ"א 14149-02-21; צ"א 14152-02-21; צ"א 14172-02-21). בהמשך, במסגרת דיון ביום 16.3.21 הגיעו הצדדים להסכמה בנוגע להמשך החזקת התפוסים הכלכליים. בהתאם למתווה, סוכם כי "ההסכמות יהיו למשך שנתיים או עד למועד הוצאת מכתב שימוע, המוקדם מבין השניים" (ההדגשה שלי- א.מ.).

4. בתאריך 28.10.21, מספר שבועות לאחר סיום החקירה והעברת התיק לפרקליטות, נשלח למבקש "מכתב ידוע לחשוד".

תמצית טענות הצדדים

5. השאלה העקרונית אותה עורר המבקש האם "מכתב ידוע לחשוד" עונה על הגדרת "מכתב שימוע". לטענת המבקש, בהתאם להסכמות בין הצדדים, הרי שתקופת התפיסה הנקובה הסתיימה עם הוצאת "מכתב ידוע לחשוד", בתאריך 28.10.21. לפיכך ומאחר והמשיבה לא הגישה מאז המועד כאמור כל בקשה להארכת תוקף החזקת התפוסים, יש מקום להורות על השבתם לידי המבקש.

6. זאת ועוד, מאחר ותם פרק הזמן בו הותר למשיבה להחזיק באותם תפוסים, אין מקום להארכת תוקף תפיסתם בדיעבד ובפרט בהינתן פרק הזמן הממושך שחלף מתום תקופת התפיסה הנקובה ועד היום.

7. לגישת המבקש, אין ולא יכולה להיות מחלוקת פרשנית ביחס למונח "מכתב שימוע" וככל וקיימת מחלוקת ובהינתן החלטה קודמת שניתנה ע"י כב' השופט י. עמית בפרשייה זו ממש (בש"פ 5605/21), יש להורות על השבת כלל התפוסים הכלכליים, נוכח פערי הכוחות בין המבקש למשיבה; העובדה שהייתה זו המשיבה שניסחה את ההסכם בין הצדדים; בשים לב לכוונות הצדדים ותכלית ההסדר הדיוני; ומאחר ובכל מקרה, ככל וקיים ספק באשר לכוונות הצדדים בדבר פרשנות ההסדר ותכליתו, הרי שספק זה צריך לפעול לטובת המבקש.

8. עוד נטען כי נוכח תפיסת סך עצום בהיקף של מיליוני ₪, נפגע קשות תזרים המזומנים של המבקש והוא נמצא כיום על סף פשיטת רגל, מצב שהלך והחריף עוד יותר בהינתן התנהלותה של המשיבה וסירובה לשחרר סכום כסף ניכר לטובת המבקש. סכום הכסף האמור, הועבר בסופו של יום לידי המבקש, ואולם הדבר נעשה רק לאחר שהאחרון נאלץ לכתת רגליו בערכאות השונות לטובת מיצוי זכויותיו.

9. לצד טענות אלו טוען המבקש כי למיטב ידיעתו, נעשה שימוש לא חוקי ברוגלת "פגסוס" במסגרת החקירה הנוכחית ומאחר וההסכמות שגובשו בין הצדדים נשענו על ההנחה לפיה החקירה התנהלה באופן חוקי, ולא על ראיות שהושגו שלא כדין, הרי שהדבר פוגם בעילת התפיסה. לטענת המבקש, לו היה ידוע כי נעשה שימוש בתוכנת הרוגלה בחקירה זו, לא היה מסכים להסדר.

10. המשיבה סבורה שיש לדחות את הבקשה על הסף. לטענת המשיבה, ההסכם עליו חתמו הצדדים, אשר קיבל תוקף של החלטת בית המשפט, בעינו עומד וזאת עד להוצאת מכתב שימוע, או בחלוף שנתיים ממועד פתיחת החקירה הגלויה, לפי המוקדם.

11. לשיטת המשיבה, טרם חלף המועד הנקוב בהסכם וממילא טרם נמסרה הודעה בדבר העמדה לדין, לרבות

האפשרות לעריכת שימוע. מכתב היידוע שהועבר למבקש, עניינו הודעה פורמלית בלבד בדבר העברת חומרי החקירה לעיון הפרקליטות. בטיעוניה הפנתה המשיבה אל הנחיית פרקליט המדינה מספר 14.21 וכן לפסיקה רלוונטית. ההסכם, כך לטענת המשיבה, נהיר ומדבר בעד עצמו, ואינו דורש פרשנות כלשהי. יתרה מזו, ככל וקיימת אי בהירות באשר לפרשנות ההסכם, יש לפרשו לפי אומד דעתם של הצדדים וכוונתם המפורשת, קרי- עד להוצאת מכתב שימוע, להבדיל ממועד קבלת "מכתב ידוע לחשוד".

12. במצב דברים זה, כך לטענת המשיבה, ומאחר וטרם חלף המועד עליו הוסכם בין הצדדים ונוכח חשיבות כיבוד הסכמים בכלל והסכמים בעניין הארכת תוקף החזקת תפוסים בפרט, דינה של הבקשה להידחות על הסף.

13. עוד נטען כי טענותיו של המבקש באשר למצבו הכלכלי, אין בהן כדי לשנות מעמדה זו, מאחר וממילא טענות אלה אינן מהוות שינוי נסיבות חריג, קיצוני, רחוק ובלתי צפוי, אשר לא עמד לנגד עיני המבקש עובר לחתימתו על ההסכם.

14. באשר לטענות בדבר שימוש פסול ברוגלת "פגסוס", לדברי המשיבה המדובר בטענות בעלמא, אשר אינן מבוססות וממילא מקומן להתברר במסגרת ההליך בתיק העיקרי.

דין והכרעה

15. לאחר שקראתי בעיון את מכלול כתבי בית הדין, טיעוני הצדדים כפי שאלו משתקפים בפרוטוקול הדיון, והמסמכים שהוגשו מטעם הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקום להיעתר לבקשה.

16. האם "מכתב ידוע לחשוד", הכולל אפשרות להגשת נימוקים להימנע מהעמדה לדין, כמוהו כשימוע?

17. סעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, שכותרתו: "ידוע על העברת חומר חקירה לתובע בעבירת פשע", קובע:

א. (א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן

(ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לשנות מהוראות סעיף 74.

(ז) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מי שבעת העברת חומר החקירה היה נתון במעצר, והוגש נגדו כתב אישום בתקופת מעצרו.

(ח) הוראות החוק לתיקון סדרי המנהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958, לא יחולו לענין סעיף זה, ואולם תינתן לחשוד הודעה בכתב על החלטת רשות התביעה בהקדם האפשרי ורשאית רשות התביעה להזמין את החשוד להציג בפניה את טיעונו בעל פה.

(ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי פשעים שלגביהם לא יחולו הוראות סעיף קטן (א).

18. הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.3001 שעניינה "טיעון לפני הגשת כתב אישום פלילי (שימוע)" מסדירה את סוגית קיום טיעון לפני הגשת כתב אישום פלילי ומאפשרת לחשוד או לעורך דינו, המבקשים זאת, לשטוח את טענותיהם, בכתב או בע"פ והכל על מנת לשכנע כי חומר הראיות ו/או האינטרס הציבורי, אינם מצדיקים הגשת כתב אישום.

19. בהתאם להנחיית פרקליט המדינה מס. 14.21 (הליכי ידוע ושימוע בהליכים פליליים), בסמוך להעברת תיק החקירה לפרקליטות, נשלח למבקש מכתב שכותרתו "מכתב ידוע ראשון". בהתאם לסעיף 3 במכתב הידוע הראשון, הרי שהחשוד או עורך דינו רשאים בתוך 30 ימים מקבלת ההודעה, לפנות בבקשה מנומקת מדוע להימנע מהגשת כתב אישום. סעיף 4 במכתב הידוע הראשון קובע:

"על אף האמור בסעיף 3, הרינו להודיעך כי טרם התקבלה החלטה על שקילת כתב אישום בעניינך. במידה ולאחר לימוד התיק תתגבש החלטה להעמידך לדין בעבירה מסוג פשע, ישלח אליך מכתב ידוע שני שלאחריו תוכל להעלות טענותיך מדוע יש להימנע מהגשת כתב אישום, וזאת בתוך 30 יום מיום קבלתו. לפיכך, גם אם ברצונך לנמק מדוע אין מקום להגשת כתב אישום נגדך בעבירה מסוג פשע, באפשרותך להימנע בשלב זה מפניה לכתובת הרשומה, כמפורט בסעיף 3 לעיל, עד לאחר קבלת מכתב ידוע שני" (ההדגשה במקור).

ובהמשך, סעיף 5 מורה כי:

"לתשומת ליבך כי האפשרות לעיין בחומר החקירה בעניינך, בכפוף לשיקול דעת של רשות התביעה, תינתן לך או לבא כוחך, רק במידה ולאחר שישלח אליך מכתב ידוע שני".

20. ובענייננו, המבקש קבל "מכתב ידוע לחשוד". מכתב זה כשמו כן הוא- ליידע את החשוד ובא כוחו שתיק החקירה הועבר מהיחידה החוקרת לרשות התובעת.

21. יצוין בהקשר זה כי קבלת ההחלטה בדבר כוונה להגיש כתב אישום ומועד עריכת השימוע נקבעים על ידי רשות התביעה לאחר שזו לומדת את חומר החקירה ומגבשת החלטתה על בסיס כלל הנתונים הצריכים לעניין. לעיתים רשאית התביעה אף להימנע מיידוע החשוד, בכפוף למגבלות הקבועות בחוק. ללמדך כי מכתב היידוע כשמו כן הוא- מסירת הודעה טכנית בדבר העברת חומרי החקירה לעיון ושקילה.

22. סעיף 3 במכתב הידוע, אומנם מאפשר לחשוד או לבא כוחו לפנות בבקשה להימנע מהגשת כתב אישום ואולם, מאחר ובמועד הוצאת מכתב הידוע הראשון, תיק החקירה טרם נבחן ע"י הרשות התובעת, אין כל הגיון בפניה להימנע מהגשת כתב אישום בשלב זה, כפי שאף נלמד מהוראת סעיף 4 למכתב הידוע הראשון.

23. בניגוד ל"מכתב הידוע הראשון", הלכה למעשה ובהתאם לפרקטיקה הנוהגת, אך לאחר קבלת "מכתב הידוע השני", המכונה לעתים "כתב חשדות", יכול החשוד לממש את זכותו להימנע מהגשת כתב אישום כנגדו ובכך עושה שימוש ב"זכות השימוע".

24. בחינת ההבדלים בניסוחם של מכתבי היידוע "הראשון והשני", מבהירים כי כובד המשקל ב"מכתב היידוע השני", הינו על עריכת שימוע לחשוד, האפשרות והדרכים למימוש זכות זו, במובחן מהמידע הנפרס במכתב הידוע הראשון.

25. בניגוד למכתב הידוע הראשון אשר אינו עושה שימוש במילה "שימוע", הרי שבמכתב הידוע השני השימוש במילים "שימוע", "להשמיע", חוזר על עצמו מספר פעמים. לדידי, מטבע הלשון בו עשו ב"כ הצדדים שימוש ("מכתב שימוע"), שאוב מהנחייה זו ומתייחס למכתב הידוע השני.

26. כוונת הצדדים, אומד דעתם ותכלית ההסדר הדיוני אליו הגיעו, נועדו על מנת לאפשר מחד ליחידה החוקרת לסיים את החקירה ומנגד להציב גבול להמשך החזקת התפוסים, עד לשלב בו יוחלט על הוצאת "מכתב שימוע", קרי- עד לשלב בו תיק החקירה נלמד ע"י הרשות התובעת והוחלט על הגשת כתב אישום, בכפוף למימוש "זכות השימוע".

27. חילופי המיילים בין הצדדים אך מחזקים מסקנה זו. מהמסמך אותו סימנתי **א.מ. 1** עולה כי בתאריך 2.11.21 פנה ב"כ המבקש, עו"ד פינקלשטיין לב"כ הפרקליטות, עו"ד חופית שרים, בבקשה לקבל לעיונו את מכתב

הידוע הראשון ובאותה הנשימה ביקש שיועבר אליו, בבוא העת, מכתב הידוע השני. לאמור, ב"כ המבקש ידע גם ידע אודות ההבחנה בין "מכתב ידוע ראשון" ל"מכתב ידוע שני".

28. ככל וב"כ המבקש סבר כי קבלת מכתב הידוע הראשון משמעותו "הוצאת מכתב שימוע", לא ברור מדוע בחר להמשיך בדיון ודברים עם המשיבה בקשר לתפוסים הכלכליים. בחינת חילופי המיילים בין הצדדים, במהלך החודשים נובמבר 2021 ועד פברואר 2022 מלמדת כי בשום שלב לא הועלתה ע"י ב"כ המבקש הטענה לפיה תוקף החזקת התפוסים הכלכליים הסתיים ואלה מוחזקים ע"י המשיבה בניגוד לסיכום בין הצדדים (ראו מיילים החל מתאריך 28.11.21 ועד 27.2.22 - סומנו **א.מ. 3** ו- **א.מ. 4**).

29. בחירתו של המבקש להמתין חודשים ארוכים, בטרם הגשת הבקשה לשחרור התפוסים, חרף גישתו לפיה אלה מוחזקים שלא כדין, כאשר במקביל ובמהלך כל אותה תקופה המשיך לנהל מו"מ מול המשיבה באשר לסכומי הכסף הנדרשים לטובת שחרורם של רכבים תפוסים, אף היא מחזקת את המסקנה לפיה מכתב הידוע הראשון אינו "מכתב שימוע".

30. בניגוד לנטען ע"י המבקש, הרי שבמקרה דנן ובניגוד למחלוקות שהתגלעו בין הצדדים בעבר באשר לפרשנות יישום סעיפיו של ההסדר הדיוני, להבדיל מהשאלה נשוא הבקשה, הנוגעת לתקופת התפיסה הנקובה, סבורני כי אומד דעתם של הצדדים משמעותו אחת היא- התפיסה הינה למשך שנתיים, או עד להוצאת מכתב הידוע השני, המוקדם מבין השניים.

31. מאחר ולטעמי אין ספק בדבר הפרשנות כאמור, ממילא אין מקום להידרש לטענות המבקש בדבר היותו ה"צד החלש", בהינתן פערי הכוחות בין הצדדים.

32. הדוגמאות אליהן הפנה עו"ד פינקלשטיין, בהן התאפשר לו לממש את זכות השימוע, מיד לאחר קבלת מכתב הידוע הראשון, אין בהן כדי לסייע למבקש. הסכמת המדינה בעניינו של גואטה (ה.ת. 17115-01-21) למימוש זכות השימוע, מיד לאחר הוצאת מכתב הידוע הראשון, נעשתה "לפנים משורת הדין" ואך מחזקת את הפרשנות לפיה "מכתב שימוע" קשור קשר הדוק ל"מכתב הידוע השני" ולא למכתב הידוע הראשון.

33. באשר לדוגמא הנוספת ("בקשה לסגירת תיק" בעניינו של שרון פלאצי, פל"א 472201/17), הרי שבחירתו של עו"ד פינקלשטיין במקרה כאמור לפנות לרשות התובעת בבקשה לסגירת התיק בכפוף לעיצום כספי, אין בה כדי לסייע למבקש. כל תיק ונסיבותיו בוודאי אין בכך כדי להקיש על אומד דעתם של הצדדים במקרה בו עסקינן. בשולי הדברים ולמעלה מן הצורך, יובהר כי אף עו"ד פינקלשטיין בעצמו, בבקשתו לסגירת התיק בעניינו של ה"ה פלאצי, הדגיש כי "מדובר בהצעה חריגה ושסדר הדברים הרגיל הוא מיצוי החקירה וקבלת החלטה לאחריה" (ס. 26 במכתבו של עו"ד פינקלשטיין בעניינו של פלאצי). לאמור- ראשית חוקרים, לאחר סיום החקירה מעבירים את תיק החקירה לעיון והכרעת הרשות התובעת ורק לאחר מכן מיישמים את זכות השימוע, לאחר קבלת "מכתב השימוע", הוא "מכתב הידוע השני".

34. סוף דבר, מסקנתי היא כי את צמד המילים "מכתב שימוע" יש לפרש כמתייחס למועד הוצאת "מכתב הידוע השני".

כיבוד הסכמים

35. בין הצדדים נחתם הסכם אשר גובש לאחר התדיינות מחוץ לכותלי בית המשפט, בה בעת שהמבקש היה מיוצג ע"י שלושה עורכי דין מנוסים, מקצועיים ומוערכים. בית המשפט ער לפגיעה בזכות קניינו של המבקש מעצם חתימתו וקיומו של ההסכם ואולם, הסכמים יש לכבד. ביטול ההסכם, בהיעדר נסיבות חריגות, יוצאות דופן ובלתי צפויות, עלול לכרות ענף משפטי מהותי, המשרת הן את המדינה והן את החשודים.

36. במצב דברים זה אין מקום לאפשר למבקש לפעול בניגוד להסכמת הצדדים ובהתאם, אין מקום לאפשר חזרה מהמתווה עליו סוכם.

37. טענות המבקש בדבר מצבו הכלכלי הקשה, אינן מהוות "שינוי נסיבות", בהינתן התניה המפורשת בסעיף 13 להסכם.

38. בהקשר זה מצאתי להתייחס לטענה לפיה המבקש "נאלץ לקבל את דרישות המשטרה", לאחר מו"מ "במסדרון בית המשפט", ורמיזתו לפיה ההסכמה אליה הגיעו ב"כ הצדדים נכפתה עליו הר כגיגית (סעיף 2 לבקשה). היכרותו של בית המשפט עם הצדדים ובפרט בכל הקשור להקפדתו של עו"ד פינקלשטיין בדבר שמירה על זכויותיהם של לקוחותיו, משמעותה אחת היא- אף אחד לא "נאלץ" לקבל על עצמו את דרישות המשטרה וחזקה שההסכמות אליהן הגיעו, היו לאחר שקילת כלל הנתונים, בחינת סיכונים וסיכויים ולא כלאחר יד, "במסדרון בית המשפט", כפי שנטען.

רוגלת פגסוס

39. המבקש טען כי בחר לחתום על ההסכם, בידיעה שהחקירה התנהלה בהתאם לחוק. מהתחור לו, לתדהמתו, כך לדבריו, כי נעשה שימוש ברוגלת "פגסוס" במסגרת החקירה בפרשייה זו, מחובתו של בית המשפט ליתן דעתו בעניין ולהורות למשיבה לשחרר חלק מהכספים התפוסים.

40. המדובר בטענה בעלמא, נעדרת כל תימוכין, כאשר ממילא, מקומן של טענות כגון דא, להתברר במסגרת ההליך בתיק העיקרי.

סיכומו של דבר, מסקנתי היא כי את צמד המילים "מכתב שימוע" יש לפרש כמועד הוצאת "מכתב ידוע שני לחשוד", ומאחר ומכתב זה טרם בא לאוויר העולם, וממילא טרם חלפו שנתיים ממועד אישור ההסכמות, הרי שהתפוסים מוחזקים כדין, בהתאם להסכמות הצדדים ולפיכך, מצאתי לדחות את בקשת המבקש במלואה.

מסמכים שהוגשו לעיונו של בית המשפט במהלך הדיון, ימסרו לב"כ הצדדים במזכירות בית המשפט, החל מתאריך 24.4.22.

ניתנה היום, י"ח ניסן תשפ"ב, 19 אפריל 2022, בהעדר
הצדדים.